

CUMHURİYET'in
A T A T Ü R K'ü
Yıllarında
Sağlık Hizmetleri
ve Günümüz :
90. Yıl..

Ankara Üniv. Tıp Fak. Halk Sağlığı AbD

Dr. Ahmet SALTİK

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı

profsaltik@gmail.com

www.ahmetsaltik.net

Kadınların kucağındaki top mermilerine dikkat!

06.03.2013

www.ahmetsaltik.net

3

Cumhuriyet 6 yaşında; 29 Ekim 1929, Polatlı

***"CUMHURİYET,
BİLHASSA
KİMSESİZLERİN
KİMSESİDİR.."***

Mustafa Kemal ATATÜRK

Uygar olmayan
insanlar,
uygar olanların
ayakları
altında ezilmeye
mahkumdurlar..

Gazi M. Kemal
ATATÜRK

Sağlık Bakanlığı kuruluyor..

(Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti)

- **Atatürk**, 3 Mayıs 1920'de, olağanüstü dönemin TBMM'nce çıkarılan 3 sayılı yasa ile Sağlık Bakanlığı'nı kurduğunda, Avrupa'da 2 ülkede S. Bakanlığı vardı; üçüncüsü bizimkiydi.
- İlk yasa **Vatana İhanet**, 2. yasa köylünün aşar vergisini kaldırma ve 3. sü de, Osmanlı'da İçişleri Bakanlığı'na bağlı *Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü* yerine, Sağlık Bakanlığı kurulması hakkında idi..
- **Sağlık Bakanı Dr. Rıza Nur**, *Dışişleri Bakanı-Başdelege İsmet İnönü* ile *Lozan'da Türk Kurulunda görevli idi.*

Ata'ya göre; ".. bir ulusun hasta olması demek, *yıkıma uğraması*.." demektir.

06.03.2013

www.abmetsaltik.net

Başta sıtma ve frenđi olmak üzere
trahom, verem, cüzzam ve öbür
bulaşıcı hastalıklar çok yaygındı.

Milyonlarca insan
şiş karınları, soluk benizleri
ve kocaman dalaklarıyla
sıtma nöbetlerinde
tarlalarına serilip kalıyor,
ekinlerini bile toplayamıyorlardı..

**Uygarlıklar yıkan Sıtma,
Anadolu halkına,
belki de savaştan
daha çok zarar veriyordu;
Kurtuluş Savaşı'nın
yazgısını bile
belirleyebilecekti.**

“ Sıtma öyle yaygın bir duruma geldi ki, Sıtma’dan ölenleri gömecek sağlıklı kişi bulunamaz oldu. Nüfusun neredeyse tamamı evlerde, tarlalarda, harman yerlerinde ateşler içinde yatıyordu. ”

Dönemin hekimlerinden birinin düştüğü notlardan...

Ulusal bir «yıkım» yaşanmaktadır !!

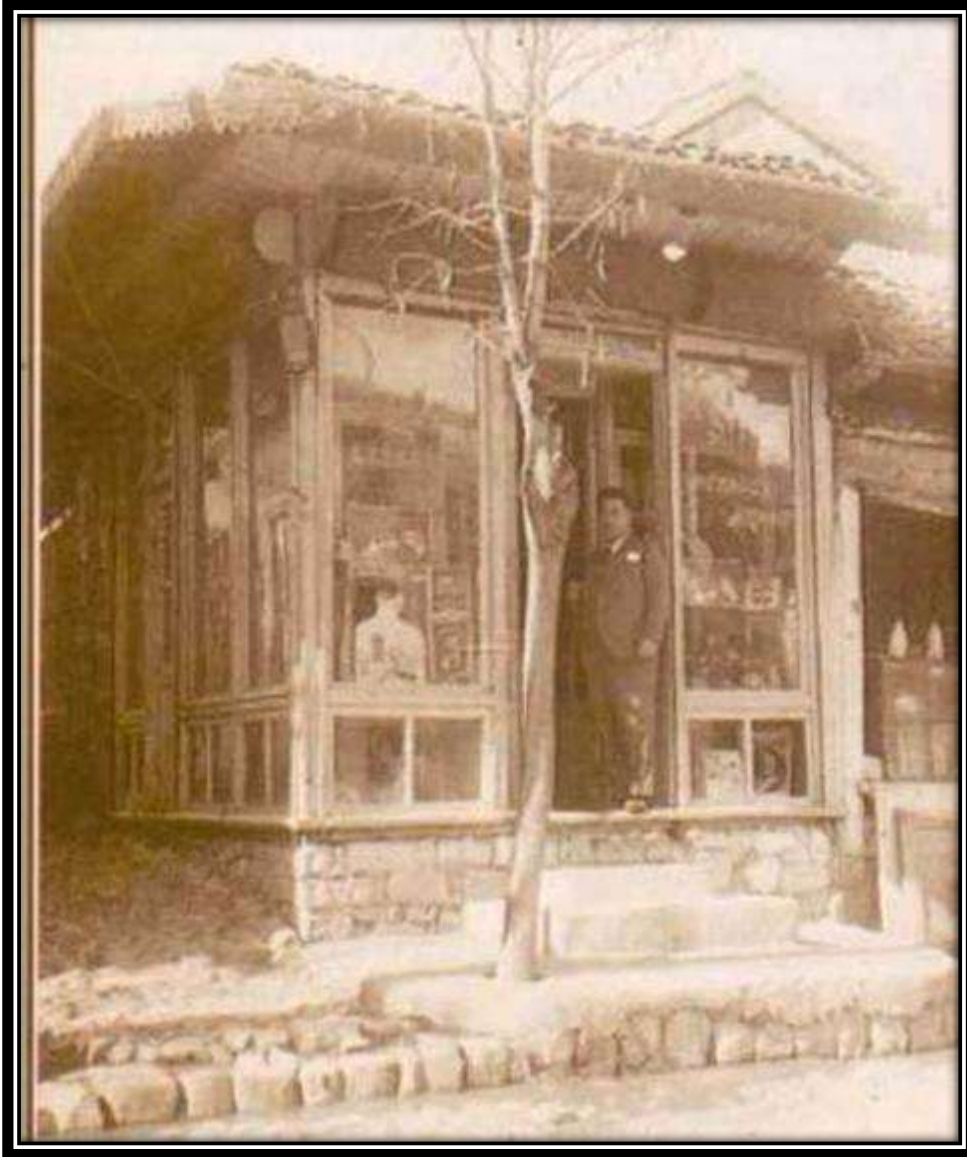
06.03.2013

www.ahmetsaltik.net

11

Özellikle **ebeler**.. At sırtında çok özverili hizmet sundular, dağ taş...

1924'te Isparta'da
ilk eczane olarak
Şifa Eczanesi,
İstanbul
Darülfünunu Tıp
Medresesi'nden
Eczacı
icazetnamesine
sahip olan
Muzaffereddin
Aytaç tarafından
açılmıştır.

ISPARTA'da Durum-1

Cumhuriyetin ilânı ile yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde, birçok alanda olduğu gibi sağlık alanında da önemli yatırımlar yapılmıştır.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana, sürekli ilerleyerek yürütülen sağlık hizmetleri sayesinde halkın sağlık durumunda önemli gelişmeler sağlanmıştır.

Cumhuriyetle birlikte sağlık hizmetleri, 1923-1940 arasında Bakanlık genelgelerine uygun olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü denetiminde yürütülmüştür.

ISPARTA'da Durum-2

Merkez ilçede 1 Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü, 1 Hükümet Tabibi, 1 Belediye Tabibi; Memleket Hastanesi'nde dahiliye ve hariciye mütehassısı olarak 2 hekim, ilçelerde 1'er Pratisyen Hükümet Tabibi, bütün Isparta'da toplam 13 sağlık memuru ve 6 ebe hizmet vermiştir. Bu dönemde Memleket Hastanesi tadilatlarla genişletilerek, yatak sayısı 50'ye çıkarılmıştır.

**Tifo, tifüs, verem (tüberküloz),
trahom, frengi (sifiliz) ve kolera**

Anadolu'da kol geziyordu.

***Dev sağlık sorunları* içinde
bağımsızlık savaşı için çırpınan;
13.5 milyon dolayında
hastalıklı, sakat, yorgun, bitkin
ve yoksul, “**kılıç artığı**” (!?)
bir nüfus vardı...**

**1923'lerde
Anadolu'da
3 milyon**

trahomlu vardı

(her 4 kişiden 1'i !).

**Hekimlere ilk zorunlu hizmet
1923'te öngörüldü.**

**Dönemin olağanüstü
koşullarına karşın,
«zorunlu hekim hizmeti»
özendirici düzenlemelere
dayandırılmıştı.**

Osmanlı'nın bağışlanmaz ihmali..

<i>Yıllar</i>	<i>Hekim</i>	<i>Hekim/nüfus</i>	<i>Ebe</i>	<i>Hemşire</i>	<i>Sağlık Memuru</i>
1923	554	19860	136	-	560
1930	728	16480	400	202	1268
1935	1625	12220	451	325	1365

Bir Memleket Hastanesi..

Bu çerçevede;

İlk Ulusal Türk Tıp Kongresi

**ATA'nın buyrumuyla (direktifiyle),
2 Eylül 1925'te TBMM salonunda
550 temsilcinin, Bakanlar Kurulu
ve milletvekillerinin de katılımıyla
gerçekleştirildi.**

***Başbakan İsmet İnönü,
çok sarsıcı bir açış konuşması yaptı...***

**İlk *Türk Kodeksi*,
Fransa'dan 600 yıl
sonra O'nun
-Atatürk'ün-
döneminde
yürürlüğe girdi !**

**Cumhuriyet'imizin
kurulmasından sonra,
Ülkenin tek tıp fakültesi
olan **İstanbul Tıp Fakültesi**
desteklenerek olanakları
artırılmış ve 1000 öğrenci
alabilirliğine ulaştırılmıştı.**

**Yoksul halkın,
uzun süren tıp eğitiminin giderini
karşılama da zorlanması yüzünden,
yatılılık ve burs olanakları
yaratılmış; karşılığında konan
zorunlu yurt hizmeti sırasında da
bu insanlara
Başbakan'dan çok aylık ödenmişti !**

**Ata'nın en yakın dava ve silah arkadaşlarından,
Bandırma Vapurundaki
2-3 hekimden biri olan
Cumhuriyet'in
2. Sağlık Bakanı**

Dr. Refik Saydam
şöyle düşünüyordu :

Çalışmadan, öğrenmeden,
yorulmadan, rahat
yaşamayı alışkanlık
haline getirmiş milletler,
evvelâ haysiyetlerini, sonra
hürriyetlerini ve daha sonra
da istikbâllerini kaybetmeye
mahkumdurlar.

M.K. ATATÜRK

06.03.2013

www.ahmetsaltik.net

"Tabip,
hastalıkların
giderilmesinde
oynadığı rolden
çok;
sağlıklı olanların,
bu durumlarını
korumaları
için çaba
harcayacaktır."

***1930'larda,
koruyucu
sağlık hizmetlerinde
çalışan bir hekim,
zorunlu hizmet yaparken
Sağlık Bakanı
Dr. Refik Saydam'dan
çok aylık alıyordu!***

Yüce ATATÜRK'e göre;

- " Cumhuriyet Hükümeti'nin başlı başına bir temel olarak başarıyla izlediği sağlık savaşımını gittikçe araçlarını artıran bir ölçüde sürdürmek gereklidir ve önemlidir."
- "Bulaşıcı hastalıklara karşı en kesin önlem olan **aşılar** artık tümüyle ülkemizde üretilmektedir." (1930 TBMM açış konuşması)
- **2013'te Türkiye hiç aşı üret(e)miyor!**

Zamanın tek üniversitesi

(Medresesi!) Dar-ül Fünun

(1933'te İstanbul Üniversitesi)

ile Dr. R. Saydam arasında geçen

Resmi yazışma, birçok bakımdan

ibretlerle doludur :

**Sahada bizzat sıtma savaşı veren
Sağlık Bakanı Dr. Refik Saydam,
genç hekimlerin bu konuda
bilgi-beceri açığını fark edince;
zamanın Dar-ül Fünun'una
(o zamanın üniversitesi)
yazdığı bir yazıda;**

***".. lütfen,
tıbbiyenin son sınıfında,
bu gençlere
bulaşıcı hastalıklarla
savaş a ilişkin
birkaç konferans koyunuz.."***
ricasında bulunmuştu.

**Medrese
kafasının
yanıtı herkese
ibret olacak
içerikte idi :**

**" *Bizim vazifemiz
tıp tahsil ettirmektir.* " (!?)**

**Bu tutum
Ata'yı çok üzmüş;**

1933

***Üniversite
Reformu'nu
hızlandırıcı
etki yapmıştı.***

Dar-ül Fünun'un
bu ürkünç (*vahim*) ilkel tutumu,
Yüce Atatürk'ün kafasındaki
Üniversite Reformu'nu
hızlandırdı ve 1933'te
Dar-ül Fünun kapatılarak yerine
***İstanbul Üniversitesi* kuruldu.**
Prof. Malche'nin raporundan yararlandı.

**İstanbul Üniversitesi,
çağdaş bir bilim kurumu olarak,
faşist Hitler Almanya'sından ayrılmak
zorunda kalan uluslararası üne sahip
142 bilim insanına, **Albert EINSTEIN**'ın
Ata'dan ricasını kırmayarak kucak açtı.**

**Kısa zamanda
İstanbul Üniversitesi ve
İstanbul Tıp Fakültesi
dünyanın en saygın bilim kurumları
arasında yerlerini aldılar.**

**Almanya'dan gelen
Ord. Prof. Dr. Julius
Hirsch, ülkemizde
koruyucu sağlık
hizmetlerinin ve
«*Koruyucu Hekimlik*»
alanının gelişiminde
önemli rol üstlendi.**

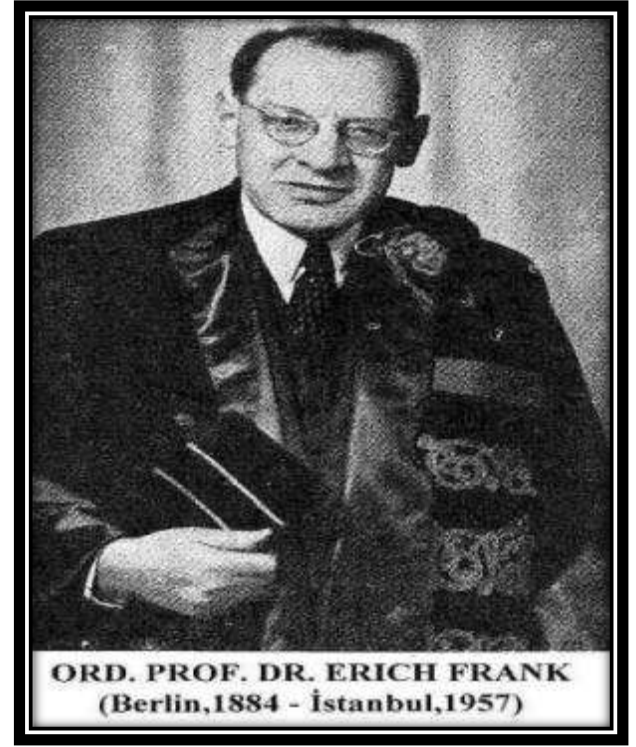

***İst. Tıp Fak. Koruyucu Hekimlik Kürsüsü,
Dünya'da 2. Kürsü (AbD) oldu (1942)!***

Prof. Dr. Erich FRANK'ın Türkiye ve Atatürk sevdası..

*“Yurdumdan atılmış olmanın
şaşkınlığına uğradığım günlerde
bana yalnız Türkiye kollarını
açarak bağrına bastı.
Burası benim vatanımdır.
Ayrılıp nimetlerine
küfranda bulunamam. “*

Prof. **FRANK**, 1934-57 arasında 23 yıl
İstanbul Tıp Fakültesi'nde hizmet verdi.
Vasiyetiyle Rumelihisarı'ndaki
Müslüman gömütlüğüne gömüldü..

**Prof. Erich Frank,
Hitler faşizminden
kaçarak Atatürk
faşizmine (!) mi sığındı?**

**“ Bir sözcükle
anlatmak gerekirse,
diyebiliriz ki;
yeni Türkiye Devleti
bir halk devletidir,
halkın devletidir.”**

**Gazi M. Kemal
A T A T Ü R K**

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ten...

«...Sağlık konusundaki çalışmalarımızın önemli bir bölümü, ***bulaşıcı hastalıkların önlenmesine*** ve yayılmasının durdurulmasına sarf edildi.

Bu türlü hastalıklardan yalnız **çiçek** ve **lekeli humma** kimi bölgelerde sınırlı bir yayılma eğilimi göstermişse de, zamanında alınmış olan ve sürdürülen **önleyici ve koruyucu girişimlerle** önlerine geçilmiştir...»

(01.03.1923, TBMM 4. Toplanma Yılıni Açarken)

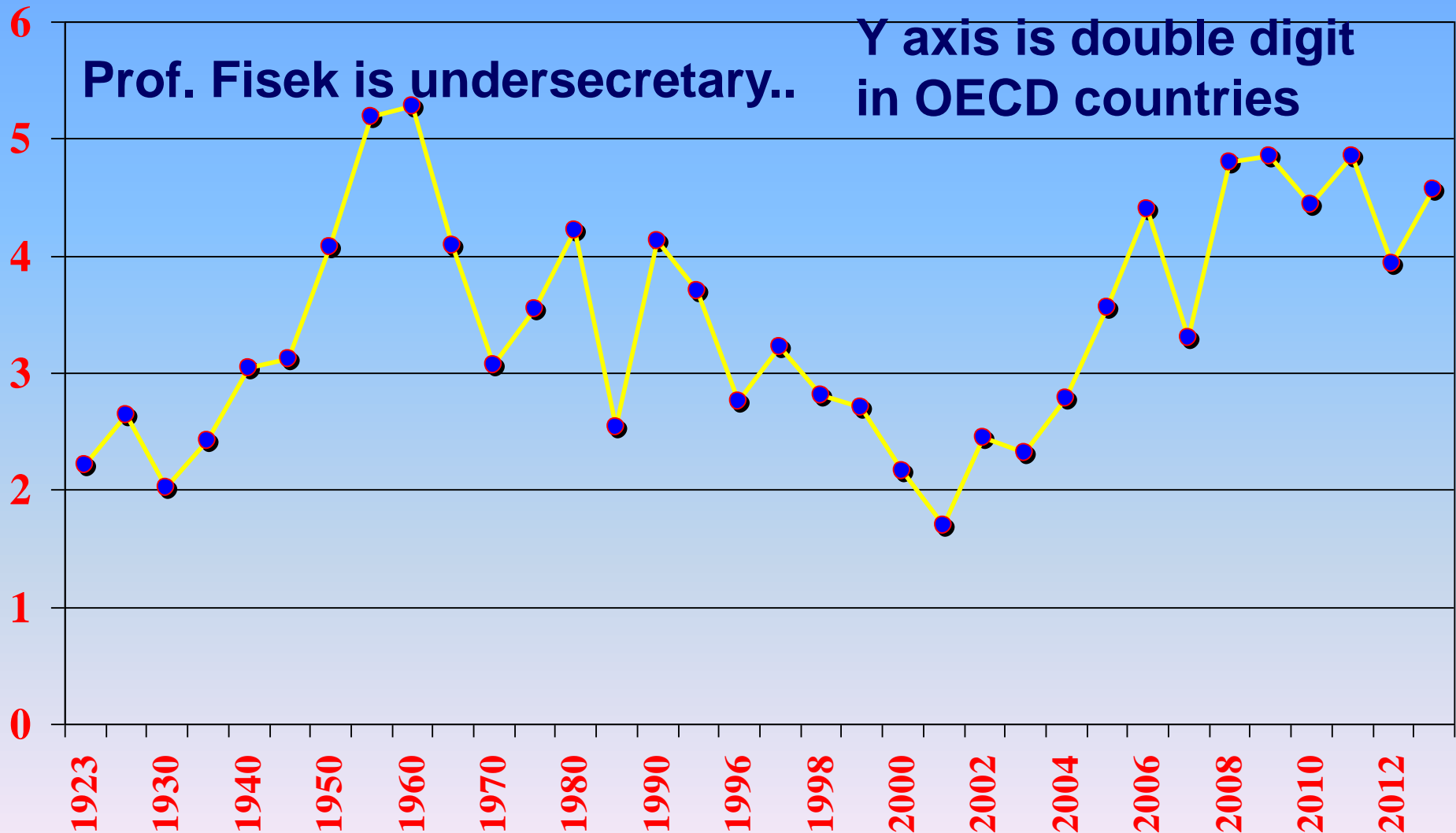
Gazi Mustafa Kemal Paşa
bunlarla da yetinmeyerek,
Halk Sağlığı bilimleri alanında
mezuniyet üstü uzmanlık eğitimi
vermek üzere, 1935'te Ankara'da
Halk Sağlığı Okulu'nu
-Hıfzıssıhha Mektebi-
kurdurdu.

“ Türk vatandaşının sağlığı ve sağlamlığı, her zaman üzerinde durulacak ulusal sorunumuz dur.

Çünkü Cumhuriyet; düşünsel, bilimsel ve bedensel bakımdan güçlü ve yüksek düzeyli koruyucular ister.”

ATATÜRK (1935 TBMM açış konuşması)

Share of the Health Ministry in the general budget through years, %

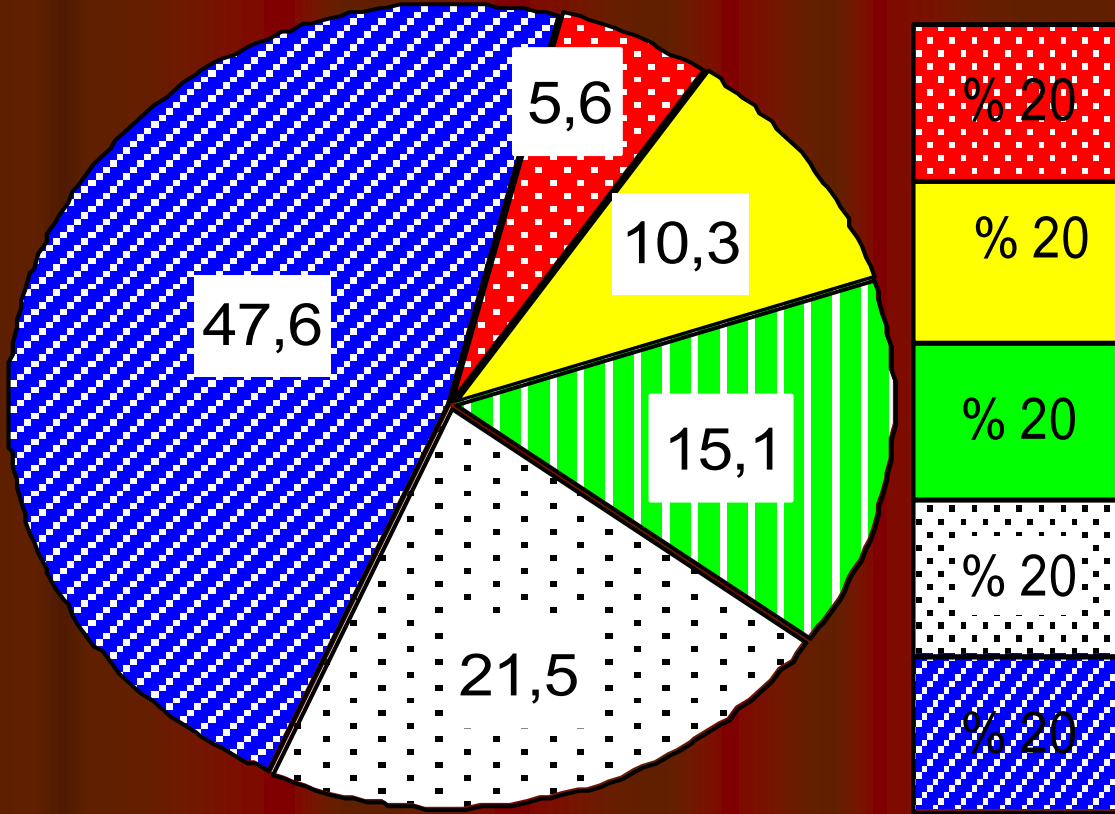
**Günümüz sağlık politikaları
oluşturulurken, yöneticilerin
ve politik karar vericilerin**

**Atatürk'ün sağlık politikasından
öğrenecekleri çok şey vardır :**

***"Cumhuriyet'in Atatürk'lü yılları"*
ayrı bir Kurtuluş Savaşı gibidir..**

ATATÜRK'ün sağlık mucizesidir!

Türkiye Gelir Dağılımı, TÜİK-2012

**En yoksul
1/5 nüfusun
yıllık geliri
2300 \$??!**

**% 20'lik dilimler
(~15 milyon kişi)
Gini katsayısı : 0.415
TUG (GSMH) : 736 Bn \$**

Türkiye, atacağı her adımda, OLAĞANÜSTÜ BOZUK gelir dağılımını = LANETLİ ÇEMBER'i iyileştirme ön koşulunu gözetmek zorundadır.

GSS, tüm yapısal engelleri bir yana; gelir dağılımını daha da bozacağından, salt bu yüzden bile sakıncalıdır.

Akla Takılan Kim Sorular ??

**Bugün ulaştığımız sağlık düzeyinin,
Cumhuriyet kurucularınca
ne denli büyük özverilerle
sağlandığını kavradık mı??**

***Cumhuriyet bize miras mı,
kutsal bir emanet mi ?***

Mirasyedilik hakkımız var mı??

**“ Bugün ulaştığımız sonuç,
yüzyıllardan beri çekilen
ulusal yıkımların yarattığı uyanıklığın
ve bu sevgili **yurdun her köşesini
sulayan kanların karşılığıdır.**
Bu sonucu, *Türk gençliğine kutsal
bir armağan olarak bırakıyorum.*”**

A handwritten signature in blue ink, which appears to be "K. Atatürk". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the end.

06.03.2013

www.ahmetsaltik.net

Akla Takılan Kimi Sorular??

- O yokluklar içinde insanlarımızın temel güdü kaynağı ve yaratıcılıklarının esin kaynağı ölçsüz bir yurt sevgisi ve çok çalışkanlık idi.
- 3. Binyılın insanı için başka hangi güdü (motivasyon) kaynakları akla geliyor?
- Tüm etik-moral değerleri *tu kaka* sayıp, yeniden sözde "*küresel*" kapitalist değerler kümesine mahkûm muyuz ? Batılı dostları(?) bize sağlığı 'özelleştirin' buyururken kendileri neden tersini yapıyor? *Obama reformu niçin?*

Akla Takılan Kimi Sorular??

- Sağlık düzeyimiz Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki gibi kötü değil. Ama aradan geçen 90 yıla karşın hâlâ yer yer -ne acıdır ki- kimi Afrika ülkeleri düzeyinde. Sağlıkta hâlâ 90. sıralardayız! Türkiye hem bunu hak etmiyor, hem de aşacak olanaklara sahip. Neden böyleyiz? *Cumhuriyet'in Felsefesini terk ettik ??*
- Büyülü çözüm, yıkımı ortada duran "*piyasa ekonomisi*" mi ??

**Ağustos 2003'te İstanbul'da toplanan
uluslararası Felsefe Kongresi,**

**insanlığın milyonlarca
yılda yarattığı uygarlığın, çağlar
boyunca karşı karşıya kaldığı
en büyük tehlikenin
KÜRESELLEŞTİRME olduğu
vurgusunu yaptı!**

BÖYLE GİDER Mİ?!

Bir devlet ki halkına sağlık hizmeti vermez;

Bir devlet ki halkına eğitim hizmeti vermez;

Bir devlet ki bölgelerarası uçurumu çözmez;

Bir devlet ki, utanç verici gelir dağılımını düzeltmez;

Bir devlet ki, utanç verici sağlık düzeyi içindedir;

STRATEJİK YANILGININ ACI SONU...

O devlette terör de olur; etnik kalkışma da olur;
irtica da olur; şeriat da olur;
iç ayaklanma, bölünme ve hatta
parçalanma bile ne yazık ki olur.. { *Oluyor da!* }

Ç ö z ü m _____ ;

sosyal adaleti sağlayacak **sosyal devlet** tir.
Dileğimiz, sözde neo-liberal (özde vahşi kapitalist)
akımların "**küreselleşme masalları**" ardına
saklanarak halkın eşit-nitelikl, sağlık hizmeti alma hakkına
saldırısına son verilmesi; "**özelleştirme histerisi**" nin
bir an önce dur(DUR)ulmasıdır..

Ayrıcalıksız bir toplum...

**Büyük önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün
10. Yıl Söylevi'nde önerdiği gibi (1933) çare;**

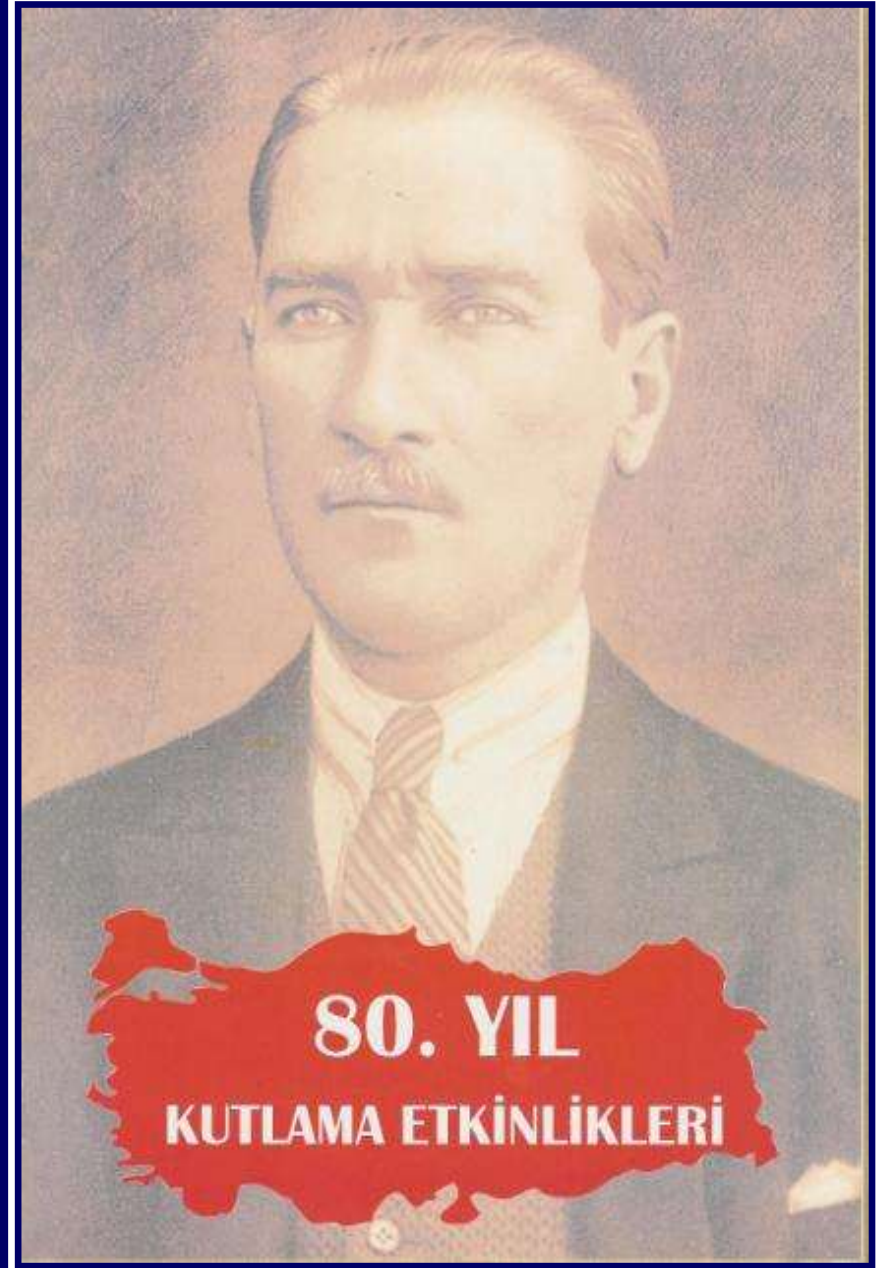
**"Ayrıcalıksız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitle
olacağız.."** dadır. *(Assimilasyon değil integrasyon!)*

Veya yine Gazi'nin;

**" Devlet olma savındaki siyasal kuruluşların
en birinci ödevi, halkın sağlığı ve sağlamlığıdır."**

inanç ve ülküsündedir.

**“ Vatan kesinlikle
esenliğe kavuşacak,
ulus kesinlikle
mutlu olacaktır.
Çünkü kendi
esenliğini, kendi
mutluluğunu
ülkenin ve ulusun
esenliği için feda
edebilecek vatan
evlatları çoktur.”**

**Türkiye Cumhuriyeti gözbebeğimizdir;
gereği gibi koruyup yaşatacağız !**

**“ Ben,
gerektiği zaman
en büyük hediyem
olmak üzere,
Türk Ulusuma
canımı vereceğim.”**

**Gazi M. Kemal
A T A T Ü R K**

“Bizi mahvetmek
isteyen Emperyalizme
ve bizi yutmak isteyen
kapitalizme karşı
heyet-i milliyece
savaşımı yerinde gören
bir mesleği
izleyen insanlarız.”

1 Aralık 1921, TBMM Zabıt Ceridesi,
Devre 1, c. 14

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, madde 25 :

“İrk, din, dil, politik inanç, ekonomik
ve sosyal durum ayrımı gözetmeden
HER - KES, erişilebilecek
en yüksek düzeyde sağlıklı olma
TEMEL hakkına sahiptir.” *(10.12.1948)*

DÜNYA BANKASI'na Göre;

- Kamu hizmeti dayanışma kökenlidir; bu yüzden kaldırılmalı, rekabet olmalıdır.
- **Sağlık** özel bir sorundur ve sağlık hizmeti özel bir metadır.

World Development Report, 1993

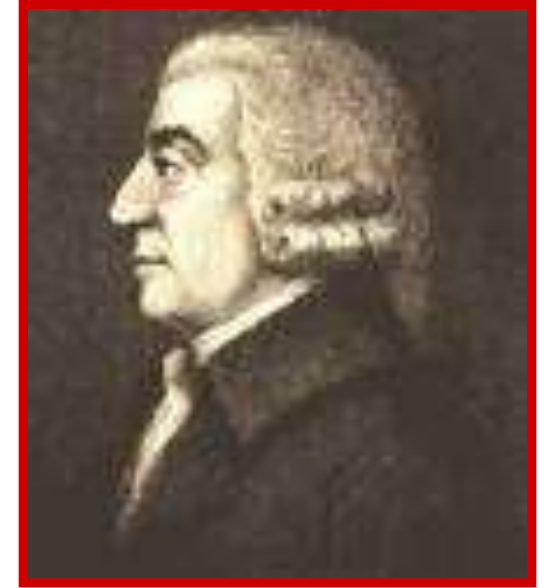

Adam Smith ve “Görünmeyen el” (!?)

Liberalizm’in peygamberi Adam Smith;

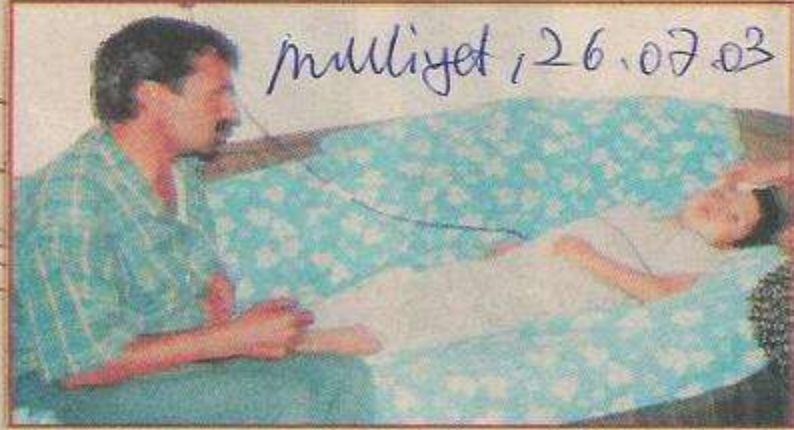
**“ Sağlık hizmeti,
Piyasaya
bırakılamayacak
denli *önemli*,**

Kritik bir alandır. ” demektedir.

The wealth of nations (1776)

'Hastalara müşteri gözüyle bakılacak'

Mulliyet, 26.07.03

Oğlu için organını satıyor

Gaziantep Nürdağı'nda Akdeniz Anemisi hastası olan oğlu Berat Can'ın tedavi masraflarını karşılayamayan İlyas Öztürk (38), son çare olarak yasak olmasına rağmen organlarını satışa çıkardı. Çay ocağında günlük 5 milyon liraya çalışan Öztürk, her ay bir kez kanı değiştirilen oğlunun tedavisini sürdüreceği gücü kalmadığını belirterek, "Evdeki eşyaları sattım. Akrabalara borçlandım. Yeşil Kart'ım yok. Aylık tedavi masrafı 500 milyonu buluyor. Bir böbreğimle gözümün birini vermeye hazırım. Yeter ki oğlum kurtulsun" dedi. ■ RAMAZAN TUNCER DHA

AYŞEGÜL AYDOĞAN İstanbul

İstanbul'daki Sürmeli Oteli'nde dün başlayan 'Sağlıkta Dönüşüm Programı ve Sektörel İstişare' toplantısında konuşan Sağlık Bakanı Recep Akdağ, hizmeti daha verimli ve hakkaniyetli sunmak istediklerini belirterek, "Bu doğrultuda Sağlık Bakanlığı dümeni ele almalıdır" dedi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile başlattıkları ortak hizmete değinen Akdağ, bu sistemle SSK'lı vatandaşların daha rahat randevu alır hale geldiğini ve halkın hizmete daha kolay ulaştığını söyledi.

Gönüllü hizmet dönemi

Döner sermaye uygulamasının hekim seçme özgürlüğünü getirdiğini savunan Akdağ, "Artık hastalar memnun edilecek müşteri olarak kabul edilecek" diye konuştu. Mecburi hizmetin yerine gönüllü hizmetin getirileceğini belirten Akdağ, şöyle devam etti: "Önceki dönemlerde Türk sağlık sistemi, ateşi düşürülmeye çalışılmış hasta gibiydi. Ateşi yükselmiş ama düşürülememiş. Acil müdahalelerle bu vücut ısını bir an önce düşürmemiz gerekiyordu. Biz bu ateşi kabul edilebilir duruma getirdik."

AKP'li Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın Siyasal tercihi! Tam tüccar..

«.. O, yeryüzünde bir benzeri olmayan
“Koruyucu Hekimliğin” ilk
uygulayıcısı olmuştur. Osmanlı, Anadolu’ya
‘frenji, sıtma, verem ve trahom’
türü hastalıklar bırakarak
tarihin karanlığına gömülmüştü.

Mustafa Kemal, Anadolu’muzu yalnız
emperyalizmin işgalci güçleriyle savaşıp onları
yenilgiye uğratmakla yetinmemiş, koruyucu
hekimliğin aydınlığında; sıtmanın, frenjinin,
veremin, mikroplarıyla, bakterileriyle de
savaşıma girişmiş ve o küçücük gözle
görünmeyen ölüm taşıyan canlıları da
yenilgiye uğratmıştı. O, böylesi sağlık devrimini
yaratmış olmasaydı, bugün O’nu eleştirmeye
yeltenenlerin çoğu yarım dudaklı olabilirdi...

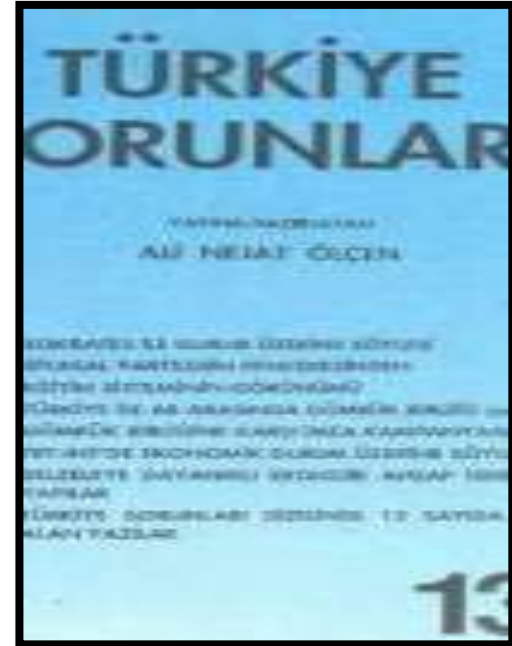
Dr. Ali Nejat ÖLÇEN

...Bu satırları yazan kişi (**Ali Nejat Ölçen**) 1946 yılında Porsuk Barajı yapımına atandığı zaman, Kargın, İncesu, Akkaya adındaki üç köyün tüm evlerinin sokak kapılarının arka yüzünde **kırmızı kartonlar**ın asılı olduğunu görmüştü. Her ay köye gelen iki kişi atlarından iniyor ve evdekilerin sağlık kontrollerini yapıyordu. Bir yaz tatilinde Niksar'da iken eve muhtar ve jandarma eri gelmiş ve bu satırları yazan kişiyi (Lise son sınıf öğrencisi Ali Nejat'ı) alıp götürmüşlerdi. Nereye? Keşfi meydanındaki büyük üç katlı taş binanın zemin katındaki bir odaya bırakmışlardı. İçeriye giren orta boylu, beyaz mintanlı yaşlı adamı tanımıştım. O'nun adı Niksar'da deli doktordu. Bizler küçükken kapısını çalar kaçardık, sırf gömlekle dışarı çıkıp bizi kovalaması için...

Dr. Ali Nejat ÖLÇEN

..Taş binanın zemin katı, 1940'lı yıllarda sağlık ocağı olmuştu. Deli doktor avucunu uzattı:

- Al bakalım iç bunu, dedi.

İki gündür gelmedin, neredeydin?

Uzattığı "**Atebrin**" idi.

Niksar'da sıtmayı yok eden **Mustafa Kemal**'in koruyucu hekimiydi O. 1950 sonrası Demokrat

Parti ile birlikte evlerimizin kapılarının arkasındaki kırmızı kartonlar birer birer kalktı.

Hastalığın tedavisi bireylerin yazgısına terk edildi. Bugün de yabancı hekimler ithal edilerek ülkemiz onların becerilerine terk edilecek ve bunu sağlık sektöründe kutsanacak bir kararmış gibi algılayanlar da var. Sağlık sektörü de **özelleştirilmekte** ve dış dünyanın insafına terk edilmektedir.»

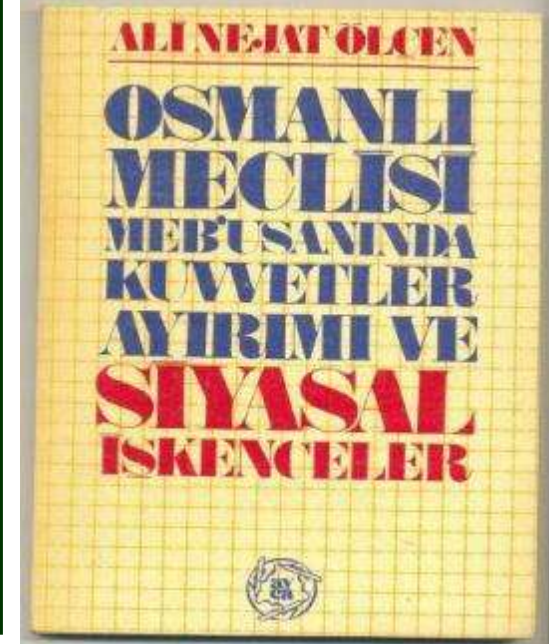
Dr. Ali Nejat ÖLÇEN

«Bir gün okula iki atlı adam geldi (1930'lar). Okul kocaman meydanın orta yerindeydi. Atlardan indiler, okuldan içeri girip gözlerimize siyah bez bağladılar. Bizlerle **“kör ebe”** oynayacaklarını sandık, sevindik. Her birimizi dışarı meydana çıkardılar. Sıra bana gelmişti. Dışa çıktığımda gözümdeki siyah bezi aldılar, uzakta beyaz perdedeki harfleri okumamı söylediler. En sondaki küçücük “z” harfini bile okumuştum. İki atın başında torba asılıydı onlar beni kutluyormuş gibi başlarını sallıyorlardı. Adamlar atlarına binip gittiler. Ata binmeden önce beyaz mintanlarını çıkarıp heybelere yerleştirmişlerdi. Kimdi bu adamlar, öğrenemedik...

Dr. Ali Nejat ÖLÇEN

..Okulda en yaşlı öğretmen, Adalet Partisi grup başkanvekili olacak Oğuz Aygün'ün annesiydi, gelen 2 adama saygı gösteriyordu.

O. Aygün yeni doğmuştu ve O'nu beşikten alıp kucağında pencereye yaklaşarak 3 kez adın "Oğuz" olacak diye kulağına bağırın kişi pederim Mehmet Arif Ölçen idi. Bir süre sonra okula birileri gelip bir paket bırakıp gitti.

Oğuz Aygün'ün annesi paketi açtı, 4 gözlük çıkmıştı. Uzağı göremeyen 4 öğrenciden biri gözlüğü takınca, 'görüyorum!' diye bağırdı.

Bizler **M u s t a f a K e m a l** 'in öğrencileriydik, dünyayı görmemiz, tanımamız, gerekiyordu. Yalnız biz çocukların mı? O, yeryüzünde benzeri olmayan bir '**Koruyucu Hekimliğinin**' ilk uygulayıcısı olmuştur.»

Dr. Ali Nejat ÖLÇEN

“ Kendine Devrimin
ve Devrimciliğin
çeşitli ve yaşamsal
görevler verdiği
Türk vatandaşının
sağlığı ve sağlamlığı,
her zaman üzerinde
dikkatle durulacak
ulusal sorunumuzdur
(milli davamızdır).”

Gazi Mustafa Kemal
ATATÜRK

Stiglitz: Biz Nerede Hata Yaptık? diyor... Ya Biz?

Cumhuriyet, 26.03.04

Yatırımlarımızdan kistik, çünkü IMF'ye söz vermiştik, makro hedeflerin tutması için yüzde 6.5'lük faiz dışı fazlanın sağlanması gerekiyordu... Harcamalardan da kistik, yine aynı gerekçeyle. Bugün ülkenin en büyük iki sorunundan biri istihdam, öteki ise giderek artan iç ve dış borç yükü. Türkiye istihdamı artırıcı politikaları yaşama geçiremiyor, çünkü yatırım ortamını iyileştirecek düzenlemeler yapamıyor.

Örneğin vergi oranlarını indirse, bu kez faiz dışı fazlayı tutturamayacak, borçların çevrilmesi kolaylaşmayacak. Daha basit tanımıyla IMF itiraz edecek ve program sürdürülemez. Bir kısır döngü... Nasıl sonuçlanacak beraber göreceğiz.

Ve büyük olasılıkla bir noktada dönüp "Biz nerede hata yaptık?" diye soracağız...

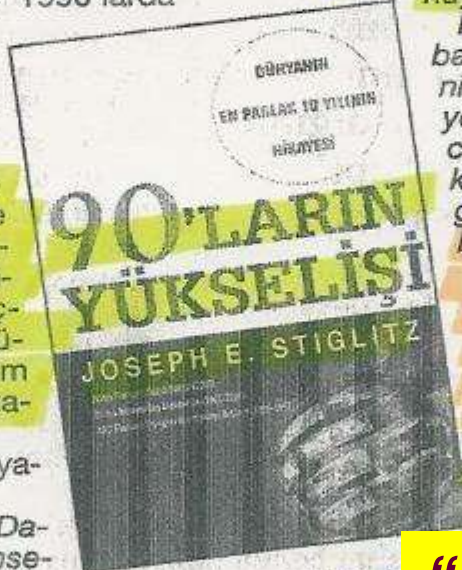
Stiglitz de aynı soruyu sormuş

Şimdi gelelim bu soruyu birkaç yıl önce soran birine. Eski ABD Başkanı Bill Clinton'ın Ekonomi Danışmanları Konseyi'nin başkanlığını üstlenen, ardından 1997-2000 yılları arasında Dünya Bankası başekonomist

olarak görev yapan Nobel ödülü sahibi Joseph Stiglitz, "Şu anda bulunduğum noktadan 1990'lara baktığımda şunu soruyorum: Biz nerede hata yaptık" diyor. Stiglitz Türkçeye "90'ların yükselişi" adıyla çevrilen kitabında 1990'larda yaşanan ani yükseliş ve çöküşün çarpıcı öyküsünü anlatırken ABD'nin ikiyüzlü politikasını ve kendini kurtarmak için nasıl diğer ülkeleri 'açmazın' içine sürüklediğini tüm çıplaklığıyla ortaya koyuyor.

Birkaç alıntı yapalım: "Ekonomi Danışmanları Konseyi" başkanlığından Dünya Bankası başekonomistliğine geçiş yaptığımda farkına vardığım en tehlikeli durum, IMF ve ABD Hazinesi'nin yurtdışında, yurtdışında uğruna savastıklarımızın tam tersini dayatıyor olmalarıydı. İçeride sosyal güvenliğin özelleştirilmesi için savaşırken dışarıda

özelleştirilmesini aşılyorduk. İçeride borçları kurtarıp onlara taze bir başlangıç şansı vermek için iflas yasasını kabul ettirmeye çalışırken dışarıda iflasın kredi sözleşmesinin iptali olarak kabul edilmesini savunuyorduk.

İçeride merkez bankasının yetkisini özelleştirmeyle enflasyonun kontrol edilemeyeceği, dışarıda iflasın kredi sözleşmesinin iptali olarak kabul edilmesini savunuyorduk. İçeride sosyal güvenliğin özelleştirilmesi için savaşırken dışarıda

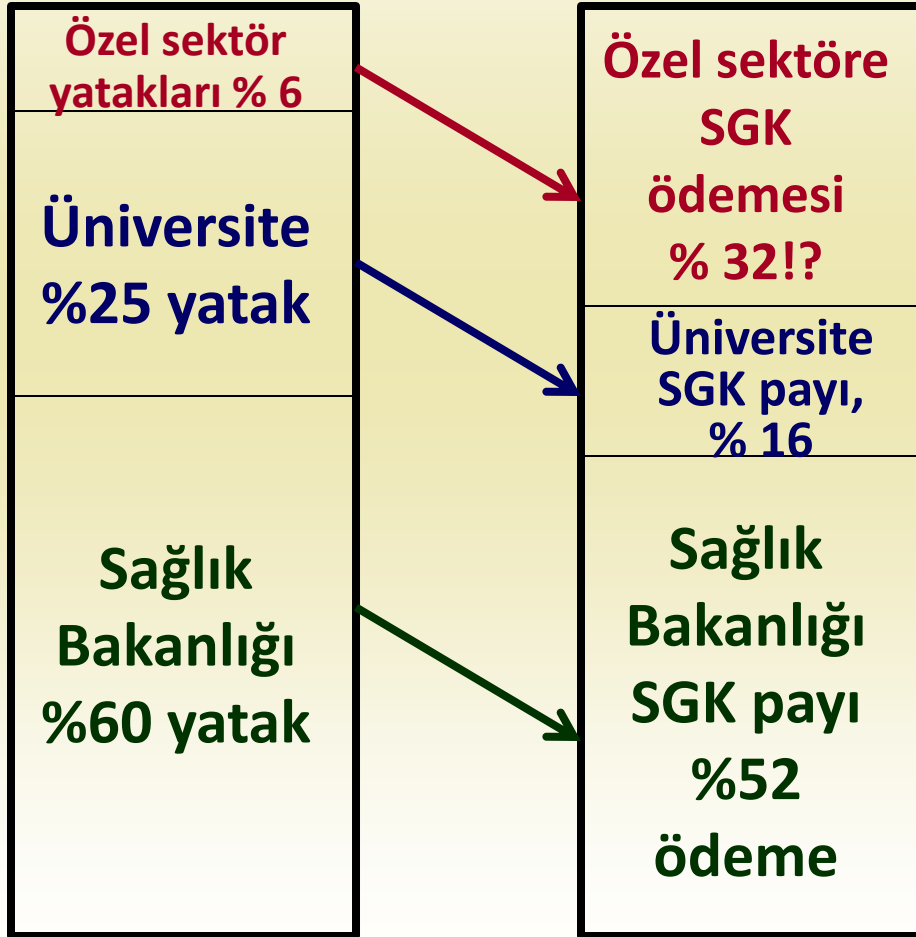
rine doğrudan ya da IMF aracılığıyla bu görüşü aşılyorduk.

1980'lerden başlayarak IMF, Dünya Bankası ve ABD Hazinesi tarafından savunulan bu stratejiler kimilerince "neo-liberalizm" olarak adlandırılmıştı. Bu stratejinin oluşumunda rol oynayan herkes Washington'da olduğu için "Washington Konsensüsü" olarak da anılıyordu. Strateji devlete ait girişimleri özelleştirerek, ekonomide devletin gözetim, denetim ve müdahalelerini kaldırarak devletin rolünü en aza indirmeyi hedefliyordu. Devletin makro istikrara yönelik bir sorumluluğu vardı, ancak bu sorumluluk işsizlik oranının değil, enflasyon oranını aşağıya çekilmesini öngörüdü...

Stiglitz kitabında, gerçekte, Asya'da kriz süresince ve krizin ardından en iyi gelisini gösteren

"..İçeride sosyal güvenliğin özelleştirilmesinin için savaşırken, dışarıda özelleştirilmesini aşılyorduk..."

SGK; Yerli-Yabancı Özel Sağlık Sektörünü Besliyor!

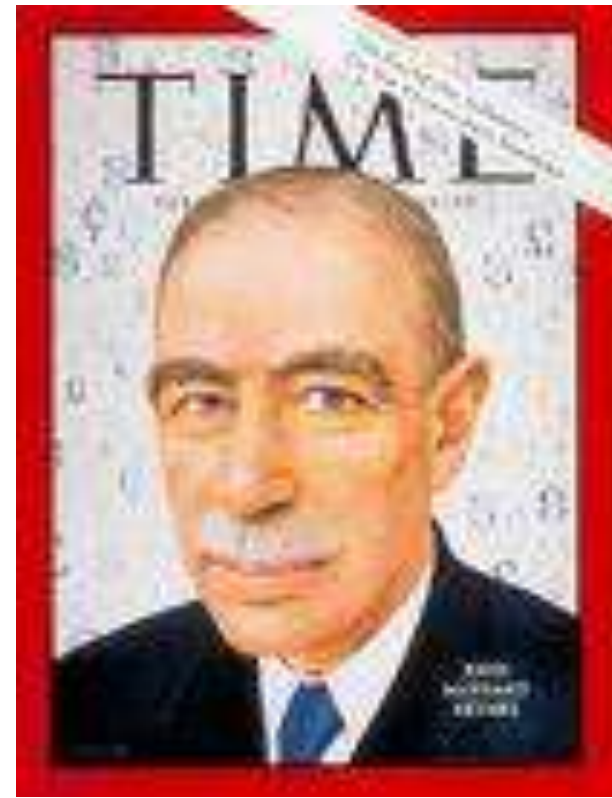
Türkiye 2008'de ulusal gelirin (GSMH, TUG; 543 Bn\$) %7,6'sını (41,3 Bn\$!) sağlık sektörüne harcadı. **SGK** bölüşümü yandaki gibi.. Böylece AKP'nin 2003'te başlattığı "Sağlıkta Dönüşüm" politikasının neye hizmet ettiği netleşti ve sistem tıkanı! **Gelinen yer = Sömürü!** Daha çok cepten ödeme, daha az sağlık hizmeti..

“En azından daha bir yüzyıl boyunca kendimizi ve başkalarını iyinin kötü, kötününse iyi olduğuna inandırmalıyız. Çünkü kötü işe yarar, iyi yaramaz.

Açgözlülük, tefecilik
ve ihtiyatlılık daha bir süre için **tanrılarımız** olmaya devam etmelidir.

Çünkü ancak onlar bizi ekonomik gereksinimler tünelinden gün ışığına çıkarabilir.”

Keynes’in 1929 ekonomik bunalımına «reçetesi» böyle sefil!

**Prof. J. Maynard
KEYNES..**

**Yeni Din,
Yeni Tanrı**

Prof. Dr.

Alpaslan IŞIKLI

1. Bs. Otopsi Yay. Syf. 23

**“Dünya vatandaşları haset,
aç gözlülük ve kinden
arındırılmış olarak
eğitilmelidir.”**

**“ Herhalde Türk yurttaşı
kesin olarak bilmelidir ki;
bir ulusun insanlık ve uygarlık
dünyasında yükselmesi ve
başarılı olması, yalnız ve
ancak kendi gücüne
dayanarak özgürlük ve
bağımsızlığını dokunulmaz
bulundurmasıyla olasıdır.
Bunun başka çözümü yoktur.”**

“T.C. Devleti,
Türk vatanında
yüzyıllardan beri
bireysel ve özel
girişimle yapılmamış
olan şeyleri bir an önce
yapmak istedi ve
görüldüğü gibi kısa
zamanda yapmayı
başardı.

**BİZİM İZLEDİĞİMİZ YOL,
GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ
LİBERALİZMDEN BAŞKA
BİR SİSTEMDİR.”**

D İ K K A T ! ...

*Sağlık sistemine ayrılan kaynakların
usçu / akılcı, halk yararına kullanımı ile,
-özellikle-*

*koruyucu sağlık hizmetlerine
(KSH) öncelik verilmesi ile,
sağlık giderlerinde ciddi tasarruf yapılabilir!*

*Fakat sağlık sistemi özelleştirilirken,
KSH'ne öncelik vermek olası mı? Bu yüzden
Sağlık Ocakları kapatılıp Aile Hekimliği'ne geçildi.*

Can simidimiz ne olabilir??

Böylesi bir kesitte koruyucu sağlık hizmetleri daha da artan bir önem kazanmaktadır.

Türkiye'nin, bu ağır ekonomik bunalım ortamında **ulusal** koruyucu sağlık hizmetlerini, bir anlamda Sağlık Ocakları'nı özellikle geliştirmesi

son derece akıllıca, **stratejik**;

hatta can simidi gibi kurtarıcı olacaktı...

6200'ü aşan deneyli, kurulu kapasite dururken;

DB, Aile Hekimliğini neden dayattı?

Sağlıkta da ülkemizi pazar kılmak için!

Çare : *Ulusal politikalar ve Ta-sar-ruf!*

**KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİNİN
BÜYÜLÜ KATKISI ve VAZGEÇİLEMEZLİĞİ..**

KİŞİ

TOPLUM

**KORUYUCU
SAĞLIK
HİZMETİ**

**KAYNAK
TASARRUFU**

KALKINMA

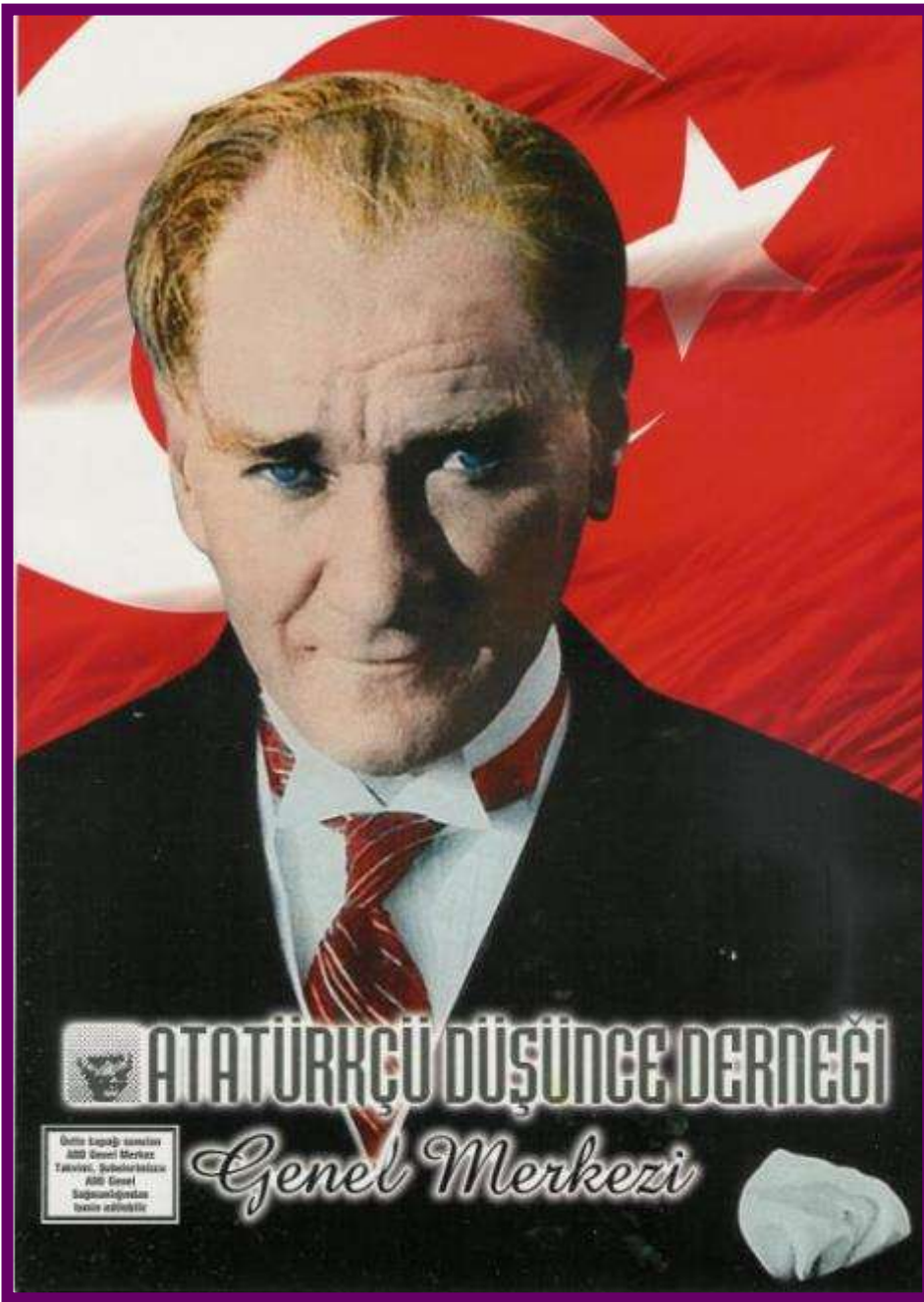
HER-KE-SE; HE-MEN

**ETKİN ve KAPSAMLI KORUYUCU SAĞLIK HİZMETİ!
BÜTÇEDEN ÖDENEN, SÜREKLİ, ÖNKOŞULSUZ..**

SAĞLIK EKONOMİSİNİN ÖZÜ, RUHU BU İLKE..

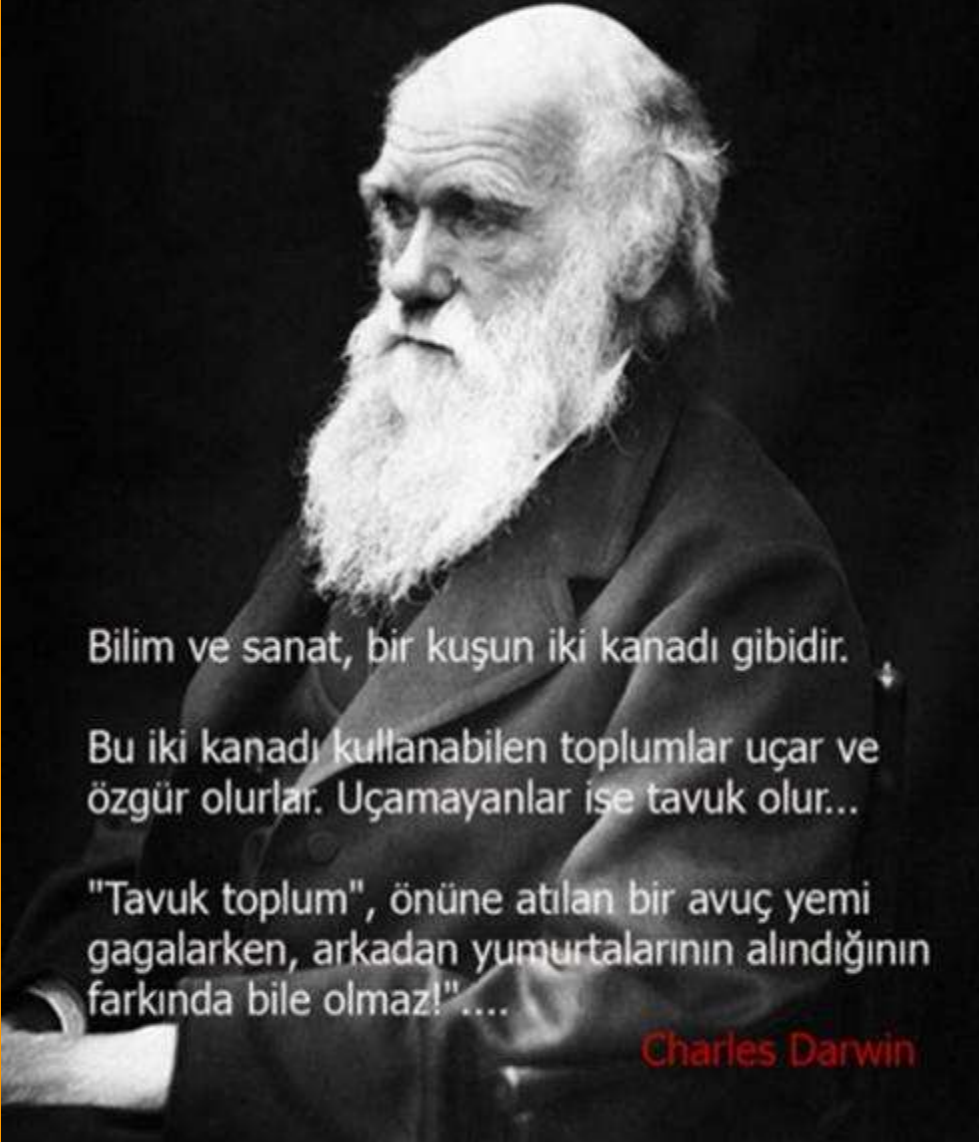
UYGAR DEVLET OLMANIN DA VAZGEÇİLMEZİ..

TÜRKİYE Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesi de bu..

**BÜTÜN
ÜMİDİM
GENÇLİKTEDİR.
ATATÜRK**

Evrimin Babası Charles Darwin 200 yaşında,
1809 - 2009

Bilim ve sanat, bir kuşun iki kanadı gibidir.

Bu iki kanadı kullanabilen toplumlar uçar ve özgür olurlar. Uçamayanlar ise tavuk olur...

"Tavuk toplum", önüne atılan bir avuç yemi gagalarken, arkadan yumurtalarının alındığının farkında bile olmaz!"....

Charles Darwin

Ünlü İngiliz tarihçi
Arnold Toynbee :

"Batı dünyasındaki
Rönesans,
Reformasyon, bilim
ve düşünce devrimi,
Fransız Devrimi ve
Sanayi Devrimi'ni,
ATATÜRK,
bir insan ömrüne
şırdırmıştır."

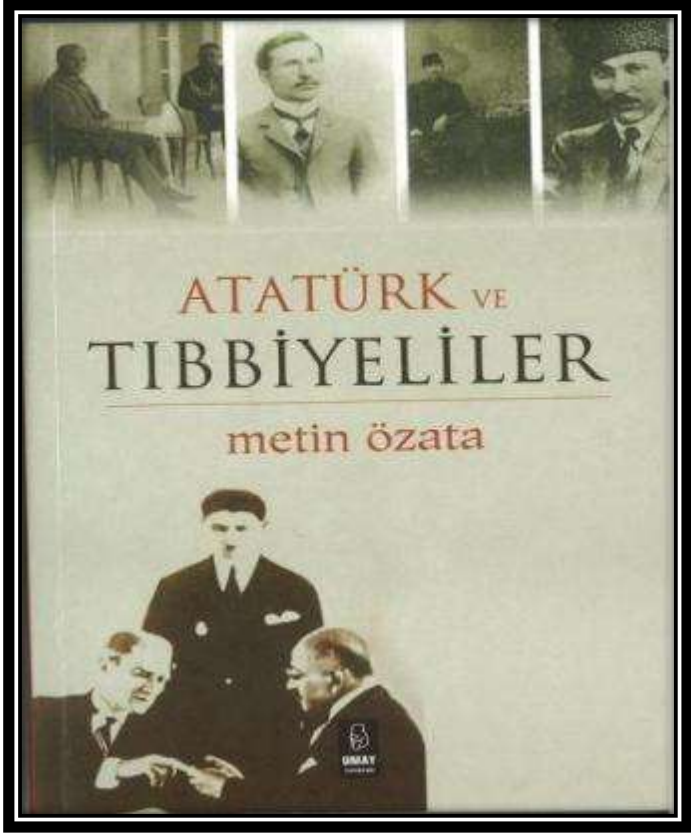
Gençler!

“Geleceğe güvenimizi güçlendiren ve sürdüren sizsiniz. Siz, almakta olduğunuz eğitimle, bilgi ile, insanlıkta üstünlüğün, yurt sevgisinin, düşünce özgürlüğünün en değerli örneği olacaksınız. Ey yükselen yeni kuşak! Cumhuriyeti biz kurduk, O’nu yükseltecek ve yaşatacak sizlersiniz.”

Gazi M. Kemal ATATÜRK

[30 Ağustos 1924, Dumlupınar]

Dr. Refik Saydam
Dr. İ. Tali Öngören
Dr. Hikmet Boran
Dr. Adnan Adıvar
Dr. Reşit Galip
Dr. T. Rüştü Aras

Mustafa Kemal'in genç subaylık döneminden ölümüne dek arkadaşlık yaptığı, birlikte çalıştığı, görev verdiği veya çeşitli nedenlerle karşılaştığı Tıbbiyelilerle, vatanın kurtuluşu için çeşitli cephelerde kahramanca görev yapan hekimlerimiz vardır.

Bu Tıbbiyeliler hem **Atatürk**'ün sağlık sorunlarını gidermeye çalışmış hem de ülkenin bağımsızlığı için mücadele etmişlerdir.

Cumhuriyet döneminde ise **Türk Devrimi**'nin gerçekleştirilmesinde ve özellikle **dil-tarih** çalışmaları alanında Atatürk'ün yanında özverili görev yapmış yurtsever tıbbiyelilerimizi iyi tanmalıyız.

DR. REFİK SAYDAM

DR. NUSRET FİŞEK

'Ulusun Tün Bireylerinin Sağlıklı Olmaları İçin Uygun Koşullarını Gerçekleştirmek Devlet Durumunda Bulunan Siyasal Kurumların En Birinci Görevidir.'

K. Atatürk

Sivas Kongresi'nde Manda kabulü tartışılırken; askeri tıp öğrenci delegesi **Hikmet Bey**, İstanbul efendi ve paşalarına vatanseverlik ve ulusalcılıkta örnek olacak biçimde inançla ve cesaretle öne çıkarak **Mustafa Kemal Paşa**'ya düşüncelerini şöyle açıklar :

“ Paşam! Delegesi bulunduğum **Tıbbiyeliler** beni buraya bağımsızlık davamızı başarmak yolundaki çalışmalara katılmak üzere gönderdiler. **Mandayı kabul edemem**. Eğer kabul edenler varsa, bunlar her kim olursa olsun şiddetle reddeder ve kınarız. Olmayacak şey ama, manda fikrini siz kabul ederseniz sizi de reddeder, **Mustafa Kemal**'i 'vatan kurtarıcısı değil, vatan batırıcısı' olarak adlandırırız. ”

“ Benim ölümlü bedenim elbet bir gün toprak olacak,
fakat Türkiye Cumhuriyeti sonsuza dek
-özgür ve tam bağımsız- yaşayacaktır.. ”

Gazi Mustafa Kemal **ATATÜRK**

Türkiye birçok bakımdan ileri bir ülke..
Fakat sağıktaki çarpıcı ve farkedil(e)meyen
geriliğini bir türlü algılayamıyorum.

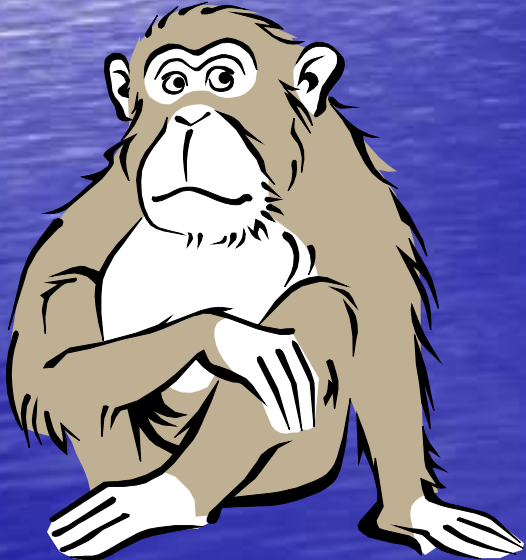
Oysa çözüm çok yalın.. Düşünüyorum da;

“ HERKESE EŞİT ve NİTELİKLİ SAĞLIK HİZMETİ ”

bu sorunun büyüü çözümü.

Aslında Türkiye bunu başarabilecek güçte.

Üstelik konu stratejik önemde..

Umarız,
söylemlerimizi
suya yazmadık??

Dinlediğiniz ve halkımızın
eşit ve nitelikli sağlık hizmeti
alması yolunda daha duyarlı davranacağınız
için teőekkür ederim.

Cumhuriyet'imizi yücelterek yaőatmak
istiyorsak, birilerini zengin edecek değil;
halkımızın eşit ve nitelikli sağlık hizmeti
alma hakkını gerçekteőtirecek
politikalar izlemeliyiz..

Dr. Ahmet SALTİK

profsaltik@gmail.com **www.ahmetsaltik.net**

Derin şükran ve vefa borçluyuz.

Prof. Dr. Ahmet SALTİK
Ankara Üniv. Tıp Fak.
Halk Sağlığı Anabilim Dalı

www.ahmetsaltik.net
profsaltik@gmail.com

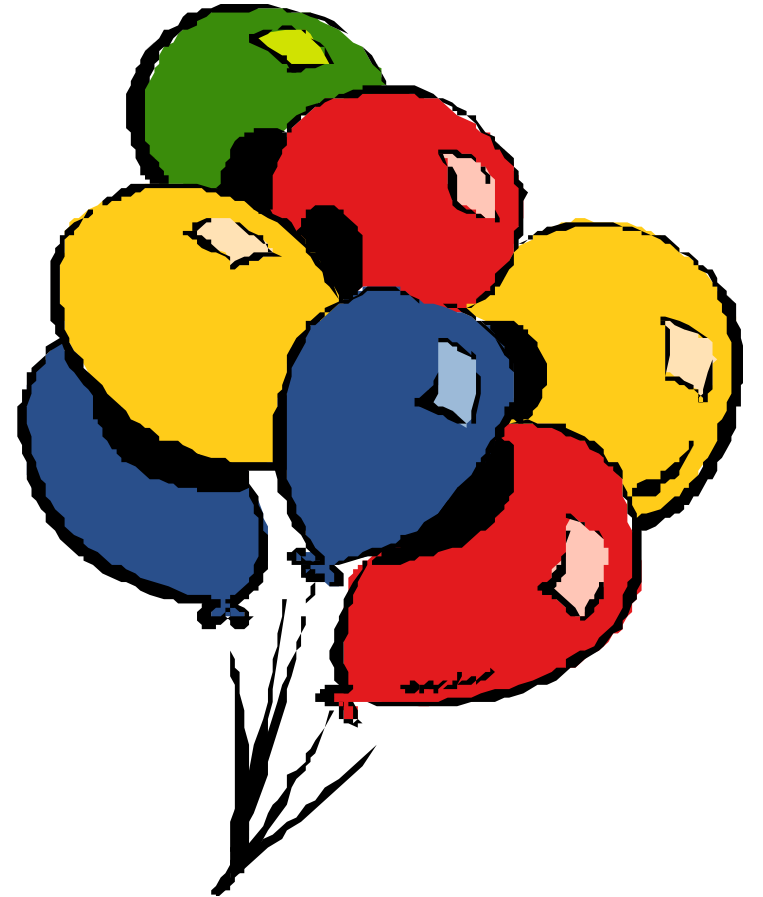
Eğitim y6nlendiriciniz;

- ◆ Katılım, katkı ve sabrınız için içtenlikle teŐekk6r eder..
- ◆ Sizleri sevgi ve saygı ile selamlar..

Dr. Ahmet SALTİK

profsaltik@gmail.com

www.ahmetsaltik.net

YURTTA BARIŞ DÜNYADA BARIŞ! *Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK*

Türkiye

06.03.2013

www.ahmetsaltik.net

86

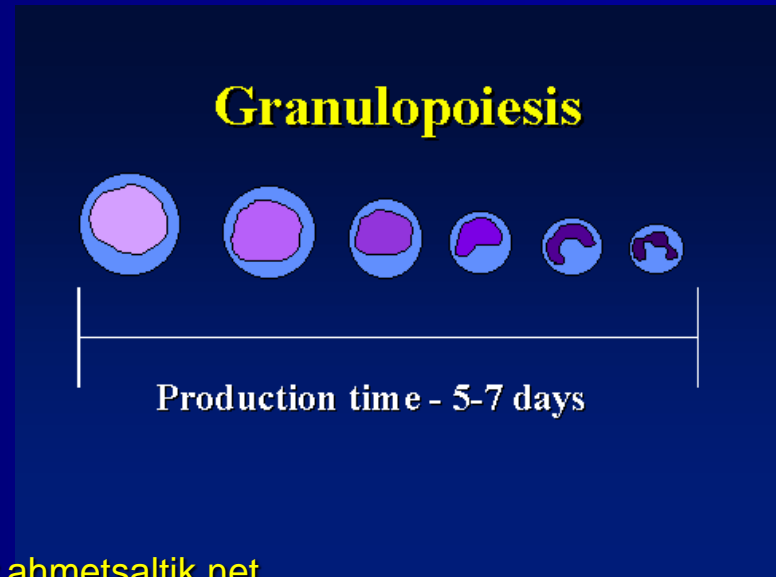
**DR. AKIN YILDIZ'IN
ESKİ BAŞBAKANLARDAN
ORD. PROF. DR. SADİ IRMAK
İLE İLGİLİ BİR ANISI**

***2. Ulusal Tıp Günleri
10-11 Aralık 2011, Antalya***

ORD. PROF. DR. SADİ IRMAK,
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜTESİ
ÖĞRETİM ÜYESİYDİ.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ OSMANLIDAN
KALMA OLUP ZAMANIN TEK ÜNİVERSİTESİ İDİ.
TIP DİLİNİN TÜRKÇELEŞTİRİLMESİ İÇİN
YOĞUN ÇALIŞMALAR YAPMIŞ
ÇOK DEĞERLİ BİR HOCAYDI.

ÖRNEK VERMEK GEREKİRSE KANDAKİ
ERİTROSİTE (KIRMIZI KÜRE) ALYUVAR,
LÖKOSİTE (BEYAZ KÜRE) AKYUVAR
KARŞILIKLARINI BULAN SADI İRMAK HOCADIR.

12 MART HÜKÜMET KRİZİ SIRASINDA
PARLAMENTO DIŐINDAN

BAŐBAKANLIK GÖREVİNİ ÜSTLENMİŐTİ.

ANKARA'DA BULUNDUĞU SIRADA
BAZI SAĞLIK SORUNLARINDA
YARDIMCI OLMUŐTUM.

DOYUMSUZ BİR SOHBETİ VARDI. BİR GÜN
BANA **1933 ÜNİVERSİTE REFORMUNU** ANLATTI.

SITMA ve TRAHOM ANADOLU'YU

KASIP KAVURUYORMUŐ.

BAZI KÖYLERDE SITMADAN İNSAN
KALMAZKEN, TRAHOMUN YAYGIN OLDUĞU
YERLERDE, İNSANLAR KÖYDE KALMIŐ
GÖZÜ GÖREN TEK KİŐİNİN PEŐİNE TAKILIP
KASABAYA GİDİYORLARMİŐ.

ATATÜRK, ÖZEL EĞİTİMDEN
GEÇİRİLMİŞ PRATİSYEN DOKTORLARIN
SITMA ve TRAHOM BÖLGELERİNE
GÖNDERİLMELERİNİ EMRETMİŞ.

O SIRADA İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİNİN HOCALARI BUNA
HERHANGİ BİR KATKIDA BULUNMADIKLARI
GİBİ, GAZETELERE MAKALELER YAZARAK
PRATİSYEN DOKTORLARLA YAPILAN
BU MÜCADELEYİ KÜÇÜMSÜYORLAR,
HATTA DALGA GEÇİYORLARMIŞ.

BİR SÜRE SONRA KAZANILAN ZAFER,
SADİ IRMAK'IN DEYİMİYLE SAĞLIK ALANINDA
ADETA BİR SAKARYA ve DUMLUPINAR
GİBİYİMİŞ.

ATATÜRK YAKIN ÇEVRESİNE

***"BU PRATİSYEN DOKTORLARIN YAPTIĞI
İSTİKLAL SAVAŞI KAHRAMANLARININ
YAPTIĞINDAN AZ DEĞİLDİR."***

DEMİŞ ve AVRUPA'DA TIP KONUSUNDA
OTORİTE OLAN İSİMLERDEN OLUŞAN
BİR JÜRİ KURULMASINI İSTEMİŞ.

BU JÜRİ, ÖĞRETİM ÜYELERİNİ KİTAP,
TIBBİ MAKALE ve ÖBÜR BİLİMSEL ETKİNLİKLERİ
AÇISINDAN TEK TEK DEĞERLEDİREREK
RAPOR HAZIRLAMIŞ.

RAPORU OKUYAN **ATATÜRK**,
HIRSINDAN OLACAK, SABAHI BEKLEYEMEMİŞ.
ÜÇ KİŞİ DIŞINDA İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ'nin TÜM HOCALARI,
GECE YARISI TELGRAF EMRİYLE
RESEN EMEKLİ EDİLMİŞ...